

Brief aan de leden
T.a.v. het college en de raad

Datum
12 juni 2017
Ons kenmerk
BB/U201700480
Lbr. 17/035
Telefoon
(070) 373 8153
Bijlagen
5

Onderwerp
Aanvullende informatie moties ALV 14 juni 2017

Samenvatting

Op 9 juni hebben wij u geïnformeerd over de moties die tot dan toe bij het VNG-bureau waren binnengekomen ter behandeling in de Algemene Ledenvergadering van de VNG op 14 juni 2017. Via deze brief informeren wij u over de moties die het VNG-bureau daarna nog heeft ontvangen en over de pre-adviezen die het VNG bestuur op 12 juni heeft vastgesteld.

Verder is bijgevoegd de motie van een groot aantal gemeenten inzake BUIG en het pre-advies van het bestuur.

Aan de leden**Datum**

12 juni 2017

Ons kenmerk

BB/U201700480

Lbr. 17/035

Telefoon

(070) 373 8153

Bijlagen

5

Onderwerp

Aanvullende informatie moties ALV 14 juni 2017

Geacht college en gemeenteraad,

Op 9 juni hebben wij u geïnformeerd over de moties die tot dan toe bij het VNG-bureau waren binnengekomen ter behandeling in de Algemene Ledenvergadering van de VNG op 14 juni 2017. Via deze brief informeren wij u over de moties die het VNG-bureau daarna nog heeft ontvangen en over de pre-adviezen die het VNG bestuur op 12 juni heeft vastgesteld.

Deze pre-adviezen betreffen de moties over de omvang van de reserves van de VNG van de gemeenten Heerhugowaard, Alkmaar en Langedijk, over digitaal stemmen bij verkiezingen van de gemeente Utrechtse Heuvelrug en over de raamovereenkomst verpakkingen van de gemeenten Bunschoten, De Ronde Venen, Leusden, Lopik, Wijk bij Duurstede en Zeist. Het pre-advies van het bestuur is om de moties over te nemen.

Verder is bijgevoegd de motie van een groot aantal gemeenten inzake BUIG en het pre-advies van het bestuur. Het pre-advies bij deze motie is eveneens om deze over te nemen.

Mocht u nog vragen hebben naar aanleiding van deze ledenbrief dan kunt u die sturen naar bestuurszaken@vng.nl.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

J. Kriens,
Algemeen directeur

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12 Den Haag | Postbus 30435 | 2500 GK Den Haag

070 - 373 83 93 | info@vng.nl

Advies VNG bestuur inzake motie gemeente Heerhugowaard over de gewenste omvang van de reserves van de VNG

Advies VNG bestuur: overnemen

Toelichting

Het bestuur beschouwt de motie als een ondersteuning van haar beleid. De reserves van de VNG zijn voornamelijk het gevolg van de verkoop van bedrijven die een aantal jaren geleden zijn verkocht, het rendement op de effectenportefeuille en incidentele resultaten. Zij dienen primair als weerstandsvermogen. Het vermogen maakt het mogelijk om een rendement te realiseren, waardoor de contributie beperkt kan worden. Het bestuur heeft de Algemene directie eerder dit jaar opdracht gegeven om voostellen te ontwikkelen voor een andere begrotingsopzet. De begroting moet een meerjarig karakter krijgen en er moet een duidelijker relatie komen tussen het (groter geworden) werkprogramma van de vereniging en de financiële stromen. De contributiesystematiek zal worden geëvalueerd. Uiteraard zullen ook de financiële risico's en de daarbij passende reserves opnieuw in beeld worden gebracht.

Advies VNG bestuur inzake motie digitale wijze stemmen tellen van de gemeente Utrechtse Heuvelrug

Strekking

De gemeente Utrechtse Heuvelrug roept de VNG op om aan het ministerie van BZK voor te leggen een digitale wijze van het tellen van stemmen bij verkiezingen te (laten) ontwikkelen. Tevens roept de gemeente de VNG op om aan het ministerie voor te leggen om met voorstellen te komen die het gehele stemproces en de bijbehorende deelprocessen nieuw inrichten vanuit een digitale invalshoek. Deze voorstellen zou de VNG integraal moeten afwegen tegen het huidige analoge proces wat betreft kosten en belasting van de bij verkiezingen betrokkenen binnen een gemeente.

Advies VNG-bestuur: overnemen.

Toelichting:

De lijn van de VNG ten aanzien van het huidige telproces is al enkele jaren consistent: dit proces duurt lang, vraagt veel van vrijwilligers en veroorzaakt te veel fouten waardoor hertellingen nodig zijn. De VNG heeft minister Plasterk daarom bij brief van 8 december 2016 (nogmaals) laten weten voorstander te zijn en blijven van de introductie van een elektronische stemmenteller (in combinatie met een daarop toegesneden nieuw stembiljet).

Daarnaast is de VNG van mening dat er stappen kunnen worden gezet op het pad van de modernisering van het verkiezingsproces. De Kieswet en uitvoeringsregelgeving dienen grondig tegen het licht te worden gehouden. In de discussie hierover zal ook aan de orde komen in hoeverre het mogelijk is (onderdelen van) dit proces te digitaliseren. Daarbij zal onder meer een kosten-batenafweging moeten worden gemaakt. De VNG en de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken (NVvB) voeren momenteel gezamenlijk een verkenning uit van de manieren waarop de Kieswet kan worden gemoderniseerd en zijn voornemens hierover het gesprek met het ministerie van BZK aan te gaan.

Gelet hierop passen de in motie gedane voorstellen bij de standpunten van de VNG. Het VNG bestuur adviseert de leden om deze motie te steunen..

6 Advies VNG bestuur inzake motie Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022

Strekking

De gemeenten Bunschoten, De Ronde Venen, Leusden, Lopik, Wijk bij Duurstede en Zeist, roepen de VNG op in overleg te treden met de staatssecretaris om haar te verzoeken de huidige afspraken tussen Afvalfonds Verpakkingen, het ministerie van I&M en de VNG rondom de inzameling en recycling van kunststof verpakingsafval aan te scherpen. Het verzoek voor aanscherping richt zich met name op het verhogen van de huidige doelstelling van 52% hergebruik (van kunststof verpakingsafval) en het stimuleren van producenten en importeurs om zoveel mogelijk secundaire (en uitsluitend recyclebare) grondstoffen toe te passen in hun producten. Daarnaast dringt men aan op het maken van aanvullende afspraken voor de periode na 2022 en daar waar nodig regelgeving af te kondigen om de gestelde doelen te bereiken.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting

Voor verpakkingen die in Nederland op de markt worden gebracht geldt producentenverantwoordelijkheid. Hiervoor zijn door het ministerie van I&M, het Afvalfonds Verpakkingen (vertegenwoordiger van het verpakkende bedrijfsleven) en de VNG, afspraken gemaakt, die zijn uitgewerkt in de Raamovereenkomst Verpakkingen (ROV) 2013-2022. Sinds 1 januari 2015 spelen gemeenten een belangrijke rol bij de inzameling, sortering en vermarkting van met name kunststof verpakingsafval. Gemeenten ontvangen daarvoor een vergoeding van het Afvalfonds die de VNG met hen is overeengekomen binnen de ROV.

De totale hoeveelheid aan gescheiden ingezamelde grondstoffen is de afgelopen jaren flink toegenomen. Met name voor de stroom kunststof is er een stevige groei gerealiseerd. Voor kunststof is er echter sprake van een bijzondere situatie: indien de verschillende kunststoffracties worden aangeboden voor recycling, kost het gemiddeld genomen geld om ze af te kunnen zetten voor hergebruik. Dit onder meer vanwege het gebrek aan vraag vanuit de markt naar het merendeel van uitgesorteerde kunststoffen. De toename van deze stroom heeft erin geresulteerd dat de doelstellingen voor het verpakkend bedrijfsleven, zoals die voor hergebruik zijn overeengekomen in de ROV (52% hergebruik van kunststof in 2022), al in 2017 zo goed als zal behalen. Tegelijkertijd hebben gemeenten geïnvesteerd (of zijn ze nog aan het investeren) om onder andere kunststof gescheiden in te kunnen zamelen, te (laten) sorteren en voor recycling aan te bieden. Daarnaast maken gemeenten werk van de VANG ambities zoals beschreven in het '*Publiek kader huishoudelijk afval 2025*' (waaronder beperking van het restafval tot 100 kilo per inwoner per jaar en verhoging van het hergebruikpercentage tot 75%). De recente komst van het Rijksbrede programma 'Nederland Circulair in 2050' zet bovendien nog meer druk op het realiseren van deze ambities; het streeft naar een volledige sluiting van grondstofketens in 2050, ofwel; geen restafval meer dat wordt verbrand en maximaal hergebruik van grondstoffen.

Consequentie van bovenstaande is dat de totale uitgaven (aan kostenvergoedingen voor gemeenten) van het Afvalfonds zijn toegenomen en de komende jaren verder zullen toenemen. Het feit dat het Afvalfonds haar door wet opgelegde doelstelling voor hergebruik van kunststof, al in 2017 zo goed als zal behalen, zorgt er vanzelfsprekend voor dat de gemaakte afspraken met gemeenten onder druk staan. Met andere woorden: voor het Afvalfonds is er na het realiseren van de doelstelling geen (wettelijke) prikkel meer om een verdere toename van de gerecyclede volumes kunststof te stimuleren. Wel beschouwt de VNG het in de motie genoemde voorbeeld om de doelstelling te verhogen tot 65%, nadrukkelijk als richting. Een eventuele bijstelling van het percentage is afhankelijk van (huidige) inzichten en toekomstige mogelijkheden.

De doorlopende discussies over de (voorwaarden voor) de vergoeding aan gemeenten, leiden tot onzekerheid over de hoogte van de vergoeding op de lange termijn en terughoudendheid bij gemeenten, sorteerbedrijven en andere betrokken partijen om (verder) te investeren. In dit kader is het, in aansluiting op de motie, van het grootste belang dat de markt voor gerecycled kunststof in beweging komt. Juist door (ook) in te zetten op kwaliteit (i.p.v. kwantiteit) van uitgesorteerde kunststoffen en de vraag naar gerecycled materiaal te stimuleren, komt de markt in beweging en zal de vraag naar (kwalitatief goede) kunststofstromen toenemen. Dit zorgt uiteindelijk voor een hoger hergebruik en zal leiden tot lagere (maatschappelijke) kosten van het 'systeem'.

Naast het verpakkende bedrijfsleven wordt dus ook van gemeenten verwacht dat zij oog hebben voor het kwaliteitsaspect én de bereidheid tonen om de (eigen) vraag naar producten van gerecycled materiaal te stimuleren.

Gelet hierop acht het VNG bestuur de in de motie verwoorde oproep gegrond. Wel kan worden opgemerkt dat ook gemeenten een rol kunnen spelen bij de 'verbetering' van het huidige systeem. Het VNG bestuur adviseert de leden om deze motie over te nemen en stelt voor de inhoud van de motie te betrekken bij de inzet van de VNG binnen de lopende evaluatie van de Raamovereenkomst Verpakkingen 2013-2022.

Motie BUIG-budget Participatiewet

Strekking

De regio Drechtsteden (Dordrecht, Alblasserdam, Zwijndrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Papendrecht, Sliedrecht en Hardinxveld Giessendam), en de gemeenten Rotterdam, Amsterdam, Eindhoven, Tilburg, Enschede, Aalten, Ede, Veenendaal, De Fryske Marren, Roermond, Apeldoorn, Lelystad, Sittard-Geleen, Hengelo, Middelburg, Zuidhorn, Tytsjerksteradiel, Leeuwarden, Hof van Twente en Oss roepen de VNG op om bij het huidige kabinet te pleiten voor het zo spoedig mogelijk ongedaan maken van het achterstallig (financieel) onderhoud op het beleidsterrein Werk en Inkomen, in het bijzonder het budget voor de uitvoering van de bijstand. Daarnaast moet adequate financiering van wettelijke taken onderdeel van – en voorwaarde voor – een te sluiten bestuursakkoord met een nieuw kabinet zijn.

Preadvies VNG-bestuur: overnemen

Toelichting

De VNG heeft de afgelopen jaren op verschillende momenten op uiteenlopende dossiers binnen het beleidsterrein Werk en Inkomen gewezen op financiële tekorten bij het uitvoeren van wettelijke taken. De motie wijst in dit verband op het tekort op het bijstandsbudget, zowel op het macrobudget als voor individuele gemeenten. Terecht worden ook de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening en de financiering van het beschermingsbewind genoemd. Op al deze terreinen is de gemeentelijke beleidsvrijheid minimaal en zouden gemeenten op grond van art. 108 lid 3 Gemeentewet dan ook gecompenseerd moeten worden.

We onderschrijven de strekking van de motie dat het de voorkeur heeft als het huidige kabinet deze tekorten repareert. Ruimte hiervoor kan worden gevonden door het terugdraaien van de neerwaartse bijstelling van de raming van de uitgaven voor de Participatiewet in de Voorjaarsnota 2017. Mocht het kabinet daartoe niet bereid zijn, dan zal dit onderdeel inderdaad onderdeel moeten zijn van nieuw te maken afspraken met een volgend kabinet.

Motie BUIG-budget Participatiewet

De Algemene Vergadering van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, in vergadering bijeen op 14 juni 2017,

Overwegende dat:

- Het verstrekken van bijstandsuitkeringen een wettelijke taak voor gemeenten is;
- Voor het uitvoeren van deze taak geen gemeentelijke beleidsvrijheid is;
- Op grond van art. 108 lid 3 Gemeentewet de kosten verbonden aan de uitvoering van deze taak door het Rijk aan gemeenten volledig moet worden vergoed;
- Daarom het macrobudget toereikend moet zijn en de verdeling moet kloppen.

Constaterende dat:

- Het macrobudget voor uitvoering van de bijstand in 2016 een tekort vertoonde van €270 miljoen, waardoor 90% van de gemeenten tekort komen op hun budget voor de bijstand;
- Ook op andere onderdelen binnen het terrein Werk en Inkomen sprake is van onvoldoende budget voor de uitvoering van wettelijke taken (Wsw, beschermingsbewind, bijzondere bijstand);
- Er daarnaast per 2015 een nieuw verdeelmodel voor het BUIG-budget is ingevoerd waardoor het tekort op het macrobudget voor een aantal gemeenten nog forser uitpakt;
- Een groot aantal gemeenten het vertrouwen in dit verdeelmodel inmiddels heeft verloren.

Van mening dat:

- Het tekort op macrobudget voor de bijstand onacceptabel is;
- De wijze waarop de omvang van het macrobudget wordt berekend in strijd is met de Gemeentewet;
- De tekorten door gemeenten moeten worden aangevuld met geld wat anders aan zorg, wegen, leefbaarheid, bibliotheken of armoedebeleid kon worden uitgegeven.

Spreekt uit dat:

- Adequate financiering van wettelijke taken voorwaarde is voor een adequate uitvoering door gemeenten;
- De VNG er bij het huidige kabinet op aandringt het achterstallig (financieel) onderhoud op dit beleidsterrein, in het bijzonder het budget voor de uitvoering van de bijstand, zo spoedig mogelijk ongedaan maakt;
- Adequate financiering van wettelijke taken onderdeel van – en voorwaarde voor – een te sluiten bestuursakkoord met een nieuw kabinet te maken.

Maarten Struijvenberg
Gemeente Rotterdam

Arjan Vliegenthart
Gemeente Amsterdam

Peter Heijkoop
Gemeente Dordrecht
(namens de Drechtsteden-gemeenten)

Peter Verheij
Gemeente Alblasserdam
(namens de Drechtsteden-gemeenten)

Staf Depla
Gemeente Eindhoven

Erik de Ridder
Gemeente Tilburg

Patrick Welman
Gemeente Enschede

Ted Kok
Gemeente Aalten

Willemien Vreugdenhil
Gemeente Ede

Arianne Hollander
Gemeente Veenendaal

Janny Schouwerwou
Gemeente De Fryske Marren

Gerard IJff
Gemeente Roermond

Johan Kruithof en Detlev Cziesso
Gemeente Apeldoorn

John van den Heuvel
Gemeente Lelystad

Pieter Meekels
Gemeente Sittard-Geleen

Mariska ten Heuw
Wethouder Hengelo

Chris Simons
Gemeente Middelburg

Bert Nederveen
Gemeente Zuidhorn

Geerling Schippers
Gemeente Tytsjerksteradiel

Andries Ekhart
Gemeente Leeuwarden

Harry Scholten
Gemeente Hof van Twente

Kees van Geffen
Gemeente Oss